

PROTOKÓŁ z XV posiedzenia Rady do Spraw Cyfryzacji, które odbyło się 28 czerwca 2024 roku, o godzinie 12:00 w siedzibie Ministerstwa Cyfryzacji.

Otwarcie Posiedzenia – p. Agnieszka Jankowska, Przewodnicząca Rady ds. Cyfryzacji.

Pani Przewodnicząca powitała obecnych na posiedzeniu członków Rady oraz głównego gościa posiedzenia Wicepremiera, Ministra Cyfryzacji Pana Krzysztofa Gawkowskiego. Jako cel spotkania wskazała podsumowanie dotychczasowych prac Rady, ale także zwrócenie uwagi na wyzwania/potrzeby.

Pan Krzysztof Gawkowski, Wicepremier, Minister Cyfryzacji.

Na wstępie Pan Premier podziękował za rekomendacje i działania podejmowane przez Radę, które otrzymują również departamenty MC w różnych obszarach. Wskazał, że nie ma możliwości pracy nad wszystkimi sprawami i nie wszystkie tematy, które zgłasza Rada są perspektywą łatwych kategorii spraw. Wiele z przekazanych do Pana Premiera rekomendacji, zasygnalizowanych przez członków Rady, zostało podjętych do dalszych prac w ramach departamentów merytorycznych Ministerstwa, jak na przykład kwestie związane z technologiami kwantowymi, dotyczące myślenia o sztucznej inteligencji, czy z zakresu cyberbezpieczeństwa. Pan Premier wskazał, że Rada ma działać nie tylko w ramach pewnego katalogu spraw, które pojawiają się na agendzie, ale również może być sygnalistą – podejmowania decyzji oraz rekomendacji.

Zachęcił do odważnego myślenia o miejscu w jakim jest Polska, ponieważ perspektywa dot. odpowiedzialności za państwo będzie bardzo duża, nie tylko w odniesieniu do procesów legislacyjnych, ale np. rekomendacji z zakresu rynku - jak wygląda połączenie rynku, biznesu, administracji oraz powinności państwa co do odpowiedzialności. Pan Premier wskazał, że należy umieć reagować na sytuacje, które krytycznie mogą mieć wpływ na działania w zakresie przede wszystkim cyberprzestrzeni. Obecnie mamy do czynienia z nową charakterystyką państwa co do instrumentów wykorzystywania różnego rodzaju dezinformacji, która dziś stała się elementem wojennym. Jest również dużo lobbingu wewnętrznego, który można zaobserwować na polach przygotowania legislacji. Pan Premier poinformował, że podjęto strategiczną decyzję o przeznaczeniu większych środków na higienę i edukację cyfrową - w ramach programów rozwojowych będzie to ok. 1 mld zł. z wyłączeniem OSE. Ponadto wskazał, że programy konsultacji społecznych znajdą się na stałe w resorcie.

W dalszej części wypowiedzi Pan Premier zaznaczył, iż w przyszłej kadencji Rady ds. Cyfryzacji zwracana będzie uwaga na aspekt dot. zaangażowania członków w prace Rady i obecności na posiedzeniach. Odniósł się również do kwestii zwoływania posiedzeń Rady w trybie stacjonarnym i poprosił członków Rady o osobisty udział w posiedzeniach i zaangażowanie w prace i dyskusje odbywające się na tych posiedzeniach.

Po wypowiedzi Pana Premiera, Pani Przewodnicząca poinformowała, że materiały wypracowane przez Radę są przekazywane na bieżąco w bezpośredniej współpracy z odpowiednimi departamentami merytorycznymi MC.

Informacja na temat realizacji planu pracy Rady ds. Cyfryzacji.

Pani Przewodnicząca wskazała, że na początku bieżącego roku zostało stworzonych 20 zespołów roboczych w ramach Rady z założeniem zajęcia się sprawami wymagającymi natychmiastowych działań (np. tematami związanymi z pracami nad strategią cyfryzacji) oraz sprawami, którymi zespoły zajmą się w dalszej kolejności w zależności od priorytetów. Do każdego z zespołów został przypisany jeden bądź dwóch członków Rady, by każdy z członków miał możliwość wniesienia swojego wkładu.

Pani Przewodnicząca poprosiła o zabranie głosu liderów zespołów, by referowali efekty prac lub wskazali ewentualne potrzeby wsparcia. Przed wypowiedziami członków Rady, Pan Premier poinformował o priorytetach resortu na najbliższe tygodnie. Resort jest bardzo mocno zaawansowany w sporządzaniu Strategii cyfryzacji państwa. W najbliższym czasie rozpocznie się także ostateczny projekt związany z przygotowaniem korpusu polskiej prezydencji. W dalszej części wypowiedzi Pan Premier uznał za istotne wskazywanie przez członków Rady np. kluczowych projektów, które resort powinien podjąć.

Pani Anna Kwiatkowska zaprezentowała efekty prac zespołu ds. kompetencji cyfrowych wskazując na priorytety rozwoju kompetencji cyfrowych. Zespół zdiagnozował kluczowe problemy wykraczające poza właściwość Ministerstwa Cyfryzacji, a obejmujące właściwość także Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Stwierdzono, iż potrzeba dużego wsparcia, by współpraca pomiędzy ministerstwami doprowadziła do realizacji tych priorytetów. Następnie Pani A. Kwiatkowska przedstawiła i omówiła priorytety zdiagnozowane przez zespół Rady.

1. Utworzenie i sfinansowanie programu Bon informatyczny wyrównującego kompetencje cyfrowe obywateli, który daje możliwość kształcenia się w danym kierunku w zakresie kompetencji cyfrowych na zasadzie uczestniczenia w pewnych kursach.
2. Kształcenie nauczycieli nakierowane na podnoszenie kompetencji cyfrowych – obszary, które należy wyróżnić: zmiana systemu kształcenia nauczycieli na uczelniach oraz projekty kształcące nauczycieli. Potrzebne są działania dot. współpracy z MNiSW.
3. Wzmocnienie kadr naukowych uczelni w zakresie kompetencji cyfrowych we wszystkich dyscyplinach naukowych. Zespół jako działania proponuje stypendia dla badaczy na kształcenie kompetencji cyfrowych w dyscyplinach dotychczas słabo wykorzystujących technologie cyfrowe i sztuczną inteligencję oraz fundusze na nagrody za publikacje IT, AI STEAM dla badaczy z wszystkich dyscyplin, stypendia doktoranckie, zatrudnienie specjalistów.

4. Zapewnienie ciągłości kadr dydaktycznych w obszarze informatycznym w szkolnictwie wyższym. Proponowanym działaniem jest wprowadzenie na głębokim poziomie legislacyjnym twardego obowiązku „odpracowywania” przez pracowników firmy ustalonej liczby godzin dydaktycznych na uczelniach. Wprowadzenie dowolności zaangażowania nie przyniesie spodziewanych skutków.
5. Wyodrębnienie wiodących jednostek administracji publicznej (odpowiedzialnych) za proces kształcenia kompetencji cyfrowych. Proponowane działanie to m.in. powołanie jednostki koordynującej.
6. Rozbudowa wyposażenia cyfrowego informatycznego polskich szkół i uczelni. Jako proponowane działanie wymieniono m.in. zarezerwowanie środków finansowych na cykliczne wyposażanie szkół w niezbędny sprzęt.
7. Stopień realizacji Programu Rozwoju Kompetencji Cyfrowych - bazą dla nowych strategii uwzględniających kwestie rozwijania kompetencji cyfrowych jest wykorzystanie wniosków z oceny jakościowej i ilościowej w kolejnych dokumentach strategicznych i operacyjnych.
8. Wzmocnienie treści dotyczących edukacji medialnej w podstawie programowej. Proponowane działania w tym zakresie to uwzględnienie treści edukacji medialnej w polskim systemie kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego oraz promowanie działań w zakresie edukacji medialnej.

W dalszej części dyskusji rozmawiano o kompetencjach cyfrowych w szkołach podstawowych, reformie edukacji, dofinansowaniu w sprzęt cyfrowy. Zwrócono uwagę, że w reformie istotnym elementem powinny być kompetencje przyszłości i dostrzeżenie wyzwań.

Pan Premier uznał, że obecnie w politykach, w perspektywie społecznej i edukacyjnej należy kształcić o tym czym jest cyfryzacja. O cyfrowej edukacji myśli się w kontekście laptopów dla uczniów/nauczycieli, a pomija się kompetencje cyfrowe, program, zmianę kierunków myślenia. Pan Premier wyraził przekonanie, że to podejście ulegnie zmianie, jednak wymaga to czasu.

Pan Krzysztof Silicki zreferował działania zespołu RdC – cyberbezpieczeństwo. W ramach zespołu zostały zgłoszone 23 tematy/obszary przez członków Rady, ale także przez departamenty MC. Strategia cyfrowego państwa, będzie strategią parasolową, powstaną także strategie obszarowe – strategia cyberbezpieczeństwa już istnieje. Będą powstawały kolejne w kontekście technologii kwantowych/przełomowych. Ważne, by priorytety w strategii parasolowej były przenoszone na strategie powstające równolegle, co jest trudnym zadaniem. W ramach wsparcia powstawania strategii cyfrowego państwa w MC, ze strony zespołu został przekazany materiał inspiracyjny, który zakłada oparcie na 4 filarach:

- bieżąca praca podnosząca dojrzałość cyberbezpieczeństwa u wszystkich interesariuszy rozpoczynając od obywateli, poprzez podmioty biznesowe kończąc na administracji. Należy analizować trendy cyberzagrożeń, wdrażać, budować higienę

cyberbezpieczeństwa. To powinno być elementem strategii, ponieważ należy wyznaczyć cele, które mogą być mierzalne z uwagi na powstawanie coraz więcej wartościowych indeksów cyberbezpieczeństwa.

- analizowanie trendów cyberzagrożeń, zjawisk o charakterze przełomowym oraz foresight i badania wybiegające w przyszłość – systemowy monitoring przyszłości. Celowe byłoby, aby wszystkie inicjatywy były zagregowane w jednym miejscu – w Ministerstwie Cyfryzacji, które zadba, aby proces był wpisany strategicznie.
- walka z cyberprzestępczością – zainwestowanie w skuteczne zwalczanie cyberprzestępczości.
- systemowe budowanie i rozwój krajowych zdolności w obszarze cyberbezpieczeństwa – obszar technologiczny, ale także biznesowy. Przyjęcie odpowiednich priorytetów i kierunków działania spowoduje pozytywny wpływ na rynek. Certyfikacja, która obecnie jest traktowana jako koszt powinna być traktowana jako inwestycja.

Pan K. Silicki odniósł się do jednego z 23 obszarów tematycznych, które zostały zgłoszone do zajęcia się przez zespół, tj. wdrażanie obowiązującej i planowanej legislacji UE dotyczącej obszaru cyberbezpieczeństwa (NIS2, CER, DORA, CRA, e-IDAS2, EKŁE, CSA) – w tym zakresie zespół zwraca uwagę na współpracę pomiędzy ministerstwami. Niektóre obszary w zakresie legislacyjnym nie zależą od ministra cyfryzacji, a są wdrażane przez inne resorty. W niektórych przypadkach współpraca odbywa się dobrze, jednak w innych można dostrzec od strony innych resortów, że silosowość w dalszym ciągu potrafi wygrywać.

Pani Bianka Siwińska opowiedziała o zespole RdC - technologie kwantowe. W ramach zespołu wykonano dużą pracę w zakresie strategii kwantowych. Zebrano duży zespół ekspertów z zakresu technologii kwantowych z różnych stron interesariuszy. W ramach prac zespołu stworzono dokument bazowy, który zawiera informacje na temat działań podejmowanych w Polsce oraz na świecie w zakresie kwantów oraz informacje jak zaawansowane są technologie kwantowe - dokument został przekazany do Ministerstwa Cyfryzacji. Pani B. Siwińska wskazała, że udało się spowodować większą dyskusję o rozwijaniu technologii kwantowych w Polsce. Główny wniosek, który wynika z analizy materiału i konsultacji eksperckich, to przede wszystkim konieczność powstania samodzielnego dokumentu – strategii kwantowej podobnie jak w innych krajach. Z pewnością należy inwestować w przyszłą kadrę kwantową, a także bazować na sukcesach Polski w obszarze kwantowym – mamy światowej sławy badaczy i fizyków kwantowych, a także zarządzamy największą siecią badań nad kwantami w Europie skupiającą 500 zespołów badawczych. Pani B. Siwińska zaproponowała powstanie Strategii w przyszłym roku w ramach polskiej prezydencji, aby mogła zostać ogłoszona. Wspomniała o Europejskim Pakcie Kwantowym, a Strategia – wizja na przyszłość – powinna być kolejnym krokiem. Za istotne uznano stworzenie własnych rozwiązań i algorytmów kwantowych.

Pani Izabela Albrycht, liderka zespołu - odporność cyfrowa państwa wskazała, że to przede wszystkim aspekt związany z wykorzystaniem i zastosowaniem cyfrowych technologii do budowania odporności społecznej państwa. Wspomniała o 7 bazowych kryteriach odporności państwa, które przygotowało NATO. Gdy wybuchła wojna na Ukrainie, Rada ds. Cyfryzacji poprzedniej kadencji przygotowała kilka rekomendacji w sprawie działań, które Polska mogłaby wykonać, by wypełnić bazowe wymogi NATO działaniami w pewnych elementach np. ambasada danych czy ewakuacja rejestrów państwowych. W ramach zespołu Pani I. Albrycht zadeklarowała podjęcie dalszych działań, które rekomendowałyby kolejne elementy, jednak pojawia się pytanie na jakim etapie jest państwo polskie w tych działaniach. Wspomniała o tworzeniu akceleratora DIANA. Konsorcjum AGH z Krakowskim Parkiem Technologicznym, który ma wspierać tworzenie technologii dual-use na potrzeby bezpieczeństwa obrony i odporności państwa. Z uwagi na to, iż są to technologie cywilne, które mają mieć zastosowanie militarne to wydaje się, że krajowy ekosystem innowacji trzeba byłoby budować ponad silosowo. Pani I. Albrycht zadeklarowała stworzenie rekomendacji z zakresu efektywnego stworzenia ekosystemu innowacji krajowych dual-use, by technologie miały zastosowanie do budowania odporności państwa.

Pani Jolanta Jaworska nawiązała do obszarów Open Source oraz Open Data – w tej tematyce powstał dokument przygotowany przez Panią J. Jaworską wskazujący na wyzwania i korzyści, m.in. kontekst bezpieczeństwa państwa. Nawiązała także do strategii kwantowej, którą warto przyjąć jak najszybciej oraz obszaru atrakcyjności cyfrowej Polski, łączącej się z prezydenturą oraz dyplomacją. Uznano, że obszar, który wymaga pracy to współpraca cyfrowa z Ukrainą.

Pan Andrzej Dulka wypowiedział się w obszarze infrastruktura. Do Strategii cyfryzacji państwa zostały zgłoszone propozycje dot. także przyszłości infrastruktury chmurowej. Wskazał, że Polska nie nadąża za wysokorozwiniętymi krajami europejskimi. Zadeklarował chęć zajęcia się badaniem powodu szklanej bariery absorpcji przez przedsiębiorców w Polsce najnowszych rozwiązań w zakresie m.in. sztucznej inteligencji oraz potrzebą istnienia w kraju twórców cyfrowych.

[Zamknięcie posiedzenia.](#)

Uczestnicy posiedzenia:

Członkowie Rady:

1. Izabela Albrycht
2. Andrzej Dulka
3. Agnieszka Jankowska – Przewodnicząca
4. Jolanta Jaworska
5. Janusz Kosiński
6. Anna Beata Kwiatkowska
7. Krzysztof Silicki
8. Bianka Siwińska
9. Katarzyna Szymielewicz
10. Małgorzata Zakrzewska

Zaproszeni goście:

11. Krzysztof Gawkowski, Wicepremier, Minister Cyfryzacji

Sekretariat Rady i pracownicy Ministerstwa Cyfryzacji:

12. Katarzyna Stopińska, Biuro Ministra w MC
13. Joanna Gójska, Biuro Ministra w MC